

RAIFFEISEN VIZION

**Pasqyrat Financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(me raportin e Audituesit të pavarur)**

Përmbajtja

Raporti i Audituesit të Pavarur i-iii

Pasqyrat Financiare

Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse 1

Pasqyra e pozicionit financiar 2

Pasqyra e ndryshimeve të aktiveve neto 3

Pasqyra e flukseve të parasë 4

Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare 5-25

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për aksionarët e “Raiffeisen Invest” sh.a, Shoqëri Administruese e Fondëve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Fondit të Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive, “Fondi Vizion”, (këtu e më poshtë i referuar si “Fondi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2023 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit më 31 dhjetor 2023 si edhe të performancës së saj financiare dhe parave për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”).

Baza e Opinionit

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (“SNA”-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Shoqëria në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi “BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në raportin vjetor, përgatitur nga Drejtimi në përputhje me nenin 121 të ligjit nr. 56/2020 për “Sipërmarrjet e investimeve kolektive”, i ndryshuar, por nuk përfshin pasqyrat financiare dhe raportin tonë të audituesit mbi këto pasqyra. Raporti vjetor parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit të pavarur. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim asnjë lloj opinionit në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuar më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë pasaktësi materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse, në bazë të punës që kemi kryer, arrijmë në përfundimin se ka një anomali materiale të informacioneve të tjera, ne na kërkohet të raportojmë këtë fakt. Nuk kemi asgjë për të raportuar për këtë fakt.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Fondit për të vazhduar aktivitetin e tij në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Fondit dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësim të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Fondit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Fondit për të vazhduar në vijimësi.

Nëse arrijmë në përfundimin se ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me reference në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënime nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit të audituesit tonë. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Fondit, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania shpk

Deloitte Audit Albania shpk

Rruga e Kavajës, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina H
Tirana, Albania

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Audituesi ligjor
Partner Angazhimi
Enida Cara

Tiranë, Shqipëri
29 mars 2024

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 (vlerat në Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Të ardhura			
Të ardhura nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv	10	449,906	669,055
Të ardhura të tjera		6,623	50,694
		<u>456,530</u>	<u>719,749</u>
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit	16	(106,711)	(178,648)
Shpensime të tjera		(12,060)	(19,117)
Humbje nga zhvlerësimi i instrumenteve financiare	8 (c)	(12,888)	13,534
		<u>(131,659)</u>	<u>(184,231)</u>
Totali i të ardhurave neto		<u>324,871</u>	<u>535,518</u>
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse			
Ndyshimi në vlerën e drejtë të aktiveve financiare të mbajtura në vlerën e drejte nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	11	739,610	(1,825,095)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave		<u>1,064,481</u>	<u>(1,289,577)</u>

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2023

(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
AKTIVET			
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	12	7,798,793	7,778,279
Paraja dhe ekuivalentë të saj	13	999,779	1,549,418
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara		-	-
TOTALI I AKTIVEVE		8,798,573	9,327,697
DETYRIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		8,670	9,455
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje		20,292	66,770
Detyrime të tjera	14	4,757	2,330
TOTALI I DETYRIMEVE		33,720	78,555
AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE	15	8,764,853	9,249,142
Numri i kuotave të emetuara të Fondit (Në mijë)	15	7,631	9,034
AKTIVET NETO PËR NJËSI NË LEK		1,149	1,024

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë aprovuar nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a.më 21 Mars 2024 dhe janë firmosur nga:

Administratore e Përgjithshme

Znj. Edlira KONINI

Zv.Administratore e Përgjithshme

Znj. Alketa EMINI

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e ndryshimeve te aktiveve neto prej mbajtësve të kuotave për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023

(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar	8 (c)	9,249,142	17,419,279
Kontribute	8 (c)	815,902	1,656,000
Tërheqje për pagesat e kuotave	8 (c)	(2,364,672)	(8,536,560)
		<u>(1,548,770)</u>	<u>(6,880,560)</u>
Rritja në aktivet neto nga mbajtësit e kuotave		324,871	535,518
Të ardhura/(humbje) të tjera gjithëpërfshirëse		739,610	(1,825,095)
Rritje neto		<u>1,064,481</u>	<u>(1,289,577)</u>
Aktive neto nga mbajtësit e kuotave	15	<u>8,764,853</u>	<u>9,249,142</u>
NUMRI I KUOTAVE TË INVESTIMIT NË MIJË			
Të emtuara bazuar në kontribute		709	1,474
Të tërhequra nga mbajtësit e kuotave		(2,112)	(7,953)
RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT		<u>(1,402)</u>	<u>(6,479)</u>

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023

(vlerat në mijë Lek)

	Shënime	2023	2022
Fluksi monetar nga aktiviteti operativ			
Të ardhura neto		324,871	535,519
Rregullime për:			
(Fitimi)/Humbje nga zhvelësimi i instrumentave financiarë	8 (c)	12,888	(13,534)
Të ardhura nga interesi	10	(449,906)	(669,055)
		(112,147)	(147,070)
Ndryshime në :			
Aktive financiare të matura me VDATGJ	8 (c)	653,651	5,399,221
Të pagueshme ndaj Shoqërisë Administruese	16	785	(7,338)
Detyrime të tjera	14	(2,427)	(1,267)
		539,861	5,243,546
Interesi i marrë		482,621	755,719
Paratë neto nga aktiviteti operativ		1,022,482	5,999,265
Fluksi monetar neto nga aktivitetet financues:			
Kontribute të arkëtuara nga mbajtësit e kuotave	8 (c)	815,902	1,672,418
Kontribute të paguara mbajtësve të kuotave	8 (c)	(2,388,023)	(8,391,551)
Paratë neto nga aktiviteti financues		(1,572,121)	(6,719,133)
Rritja(rënia) neto e parave dhe ekuivalentëve me to		(549,639)	(719,868)
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit	12	1,549,418	2,269,286
Paraja dhe ekuivalentë të saj në periudhën e raportimit	12	999,779	1,549,418

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

1. Informacion i përgjithshëm

Fondi i Investimeve Raiffeisen Vizion ("Fondi") është një fond investimi i hapur i licencuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive" dhe bazuar në vendimin nr. 143 të datës 20 gusht 2018.

Aktivitetet e investimit të Fondit administrohen nga Raiffeisen INVEST - Shoqëria Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ('Shoqëria Administruese').

Qëllimi i Fondit është që të maksimizojë kthimi i investimeve duke ruajtur kapitalin dhe likuiditetin. Synon të arrijë këtë objektiv duke tregtuar një portofol i cili përbëhet kryesisht nga letrat me vlerë të borxhit të qeverisë shqiptare.

Të ardhurat nga investimet në Fond janë subjekt i tatimit mbi të ardhurat personale dhe janë të lidhura me fitimet kapitale të mbajtësve të njësisë që taten në masën 15%. Shoqëria Administruese vepron si agjent grumbullues në emër të Fondeve.

Fondi ju ofron njësitë e veta një grupi të gjerë investitorësh kryesisht individë.

Sipas ligjit nr. 0197, AMF miratoi Bankën e Parë të Investimeve Shqipëri sh.a. si Banka Administruese e Fondit të Investimeve të Raiffeisen Vizion. Shoqëria Administruese dhe Banka e Administruese mbajnë aktivet, transaksionet dhe regjistrimet e tyre të ndara nga regjistrat kontabël të Fondit Raiffeisen Vizion.

Këshilli i Administrimit si organi qendror i Fondit përbëhet nga 7 anëtarë si më poshtë:

Znj. Donalda GJORGA	Kryetare
Z. Peter ZILINEK	Zv.kryetar
Z. Erjon BALLI	Anëtare
Znj. Elona Llaci	Anëtare
Znj. Gentjana CICERI	Anëtar
Znj. Edlira KONINI	Anëtare
Znj. Alketa EMINI	Anëtare

Administratorët janë:

Znj. Edlira KONINI	Administratore e Përgjithshme
Znj Alketa EMINI	Zv/Administratore e Përgjithshme

2. Baza e përgatitjes

2.1 Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare të fondit janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("BSNK"). Pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 janë të miratuara nga Drejtimi i Fondit më datë 21 Mars 2024.

2.2 Parimi i vijimësisë

Ecuria e aktiveve të fondit dhe kthimi nga investimi

Sipas raportimit për tremujorin e katërt të vitit 2023 për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, vlera neto e aktiveve të fondit Raiffeisen Vizion, ka pësuar një ulje prej 5.24% krahasuar me vlerën më 31 dhjetor 2022, ndërsa numri i kuotave është ulur përkatësisht me 15.52%, duke shënuar një rritje të normës së kthimit për periudhën vitin 2023 në 12.18% (31 dhjetor 2022: -8.82%). Referuar investimeve lidhur me Fondin Raiffeisen Vizion, struktura e investimeve përbëhet nga instrumente të mbajtura në VDNAGJ.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

2.2 Parimi I vijimësisë (vazhdim)

Ecuria e likuiditetit

Sipas raportimit për tremujorin e fundit të vitit 2023 për Autoritetin e Mbikqyrjes Financiare tregon një nivel aktual më të lartë të rezervës së likuiditetit (Aktivet Likuide me Cilësi të Lartë ALCL) sesa kërkesat rregullatore për likuiditet. Fondi konsiderohet të ketë një nivel të përshtatshëm likuiditeti për të përmbushur shlyerjet e investitorëve të tij si dhe detyrimet e tjera. Fondi ka një nivel të Aseteve Likuide me Cilësi të Lartë (ALCL) që përbëhet nga mjete monetare ose aktive që mund të konvertohen në para me një humbje të vogël ose aspak të vlerës prej 12.70%.

Prova e rezistencës

Fondi kryen provat e rezistencës për të përlogaritur likuiditetin e nevojshëm në rastin e skenarëve të përkeqësuar të tregut. Në vijim ajo ka përcaktuar raportin e likuiditetit në varësi të tërheqjeve neto që parashikohen gjatë një skenari të përkeqësuar për një periudhë javore për ekspozimet e mëdha dhe tremujore për ekspozimet mesatare. Në analizë merret parasysh dhe koha e nevojshme për shlyerjen e investimeve për të përballuar flukset e pritshme dalëse.

Në baze të supozimeve të skenarit të analizuar, vlerësohet se fondi mund të arrijë të përballojë veshtirësitë e mundshme të supozuara, duke qënë në përputhje edhe me kufizimet rregullatore në lidhje me likuidimet brenda afatit ligjor, nga ku vlerësohet se periudha minimale e mbulimit të flukseve është 2 muaj.

Bazuar në analizat e mësipërme, Drejtimi ka siguri të mjaftueshme se nuk ekzistojnë pasiguri materiale, që mund të sjellin dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Fondit për të operuar sipas parimit të vijimësisë në të ardhmen e parashikuar. Për këtë arsye, përgatitja e pasqyrave financiare sipas parimit të vijimësisë konsiderohet e përshtatshme më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022.

3. Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në Lek shqipëtar ("Lek"), e cila është monedha funksionale për Fondin.

4. Bazat e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur bazuar në koston historike, përveç instrumentave financiare jo-derivative të mbajtura me VDNAGJ të cilët janë matur me vlerën e drejtë.

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi i Fondit të kryejë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga vlerësimet. Vlerësimet dhe supozimet përkatëse rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

5. Perdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Gjykime dhe vlerësime

Informacioni për gjykimet e bëra në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektet më të rëndësishme në vlerat e njohura në pasqyrat financiare janë të përfshira në shënimin e mëposhtëm:

- Shënimi 7 (c) – klasifikimi i aktiveve financiare: vlerësimi i modelit të biznesit në të cilin aktivet mbahen
- Shënimi 8 (c) – zhvlerësimi i instrumenteve financiare: përcaktimi i të dhënave për modelin e matjes të HPK-ve, përfshirë informacionin mbi të ardhmen;
- Shënimi 9 – përcaktimi i vlerës së drejtë të instrumenteve financiare me të dhëna kryesisht të pavrojtueshme.

Statusi i entitetit investues

Fondi ka mbledhur mjete monetare nga një numër investitorësh për të rritur vlerën e aktiveve të Fondit dhe për t'u ofruar investitorëve shërbime administrimi nëpërmjet investimit në letra me vlerë ose të tjera;

- a) Fondi ka për qëllim gjenerimin e kthimeve kapitale dhe të ardhura nga investimet e tij, të cilat, nga ana e tyre, do të shpërndahen në përputhje me kërkesat për mbajtësit të kuotes; dhe
- b) Fondi vlerëson performancën e investimeve të tij në bazë të vlerës së drejtë (përveç atyre të klasifikuara si të mbajtura për të arketuar), në përputhje me politikat e paraqitura në këto pasqyra financiare. Edhe pse Fondi i plotësoi të tre kriteret përcaktuese, Shoqëria Administruese ka vlerësuar gjithashtu qëllimin e biznesit të Fondit, strategjitë e investimit për investimet e kapitalit privat, natyrën e çdo fitimi nga investimet e kapitalit privat dhe modelet e vlerës së drejtë. Shoqëria Administruese e bëri këtë vlerësim me qëllim që të përcaktojë nëse ekzistojnë fusha të tjera të gjykimit në lidhje me karakteristikat tipike të një njësie investuese kundrejt atyre të Fondit.

6. Ndryshimet në politikat kontabël

a) Standardet dhe interpretimet në fuqi në periudhën aktuale

Në vitin aktual, Shoqëria ka aplikuar një sërë ndryshimesh në Standardet e Kontabilitetit të SNRF-ve të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) që janë të detyrueshëm në fuqi për periudhën raportuese që fillon më ose pas 1 janarit 2023:

- **SNRF 17 “Kontratat e sigurimit”** (publikuar më 18 maj 2017 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Adoptimi i standardit nuk pati një ndikim material në këto pasqyra financiare të veçanta.
- **Ndryshimet në SNRF 17 dhe një ndryshim në SNRF 4** (publikuar më 25 qershor 2020 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2023). Ndryshimet përfshijnë një numër sqarimesh që synojnë të lehtësojnë zbatimin e SNRF 17, të thjeshtojnë disa kërkesa të standardit dhe të tranzicionit. Ndryshimet lidhen me tetë fusha të SNRF 17 dhe ato nuk synojnë të ndryshojnë parimet themelore të standardit. Adoptimi i standardit nuk pati një ndikim material në këto pasqyra financiare të veçanta.
- **Opsioni i tranzicionit për siguresit që zbatojnë SNRF 17 – Ndryshimet në SNRF 17** (publikuar më 9 dhjetor 2021 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Adoptimi i standardit nuk pati një ndikim material në këto pasqyra financiare të veçanta.
- **Ndryshime në SNK 1 dhe Deklarata e Praktikës 2 të SNRF:** Dhënia e informacioneve shpjeguese të politikave kontabël (publikuar më 12 shkurt 2021 dhe efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Adoptimi i standardit nuk pati një ndikim material në këto pasqyra financiare të veçanta.
- **Ndryshime në SNK 8:** Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël (publikuar më 12 shkurt 2021 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023). Amendamenti i SNK 8 sqaroi se si kompanitë duhet të dallojnë ndryshimet në politikat kontabël nga ndryshimet në vlerësimet kontabël. Miratimi i ndryshimeve nuk pati një ndikim material në këto pasqyra financiare të veçanta.

6. Ndryshimet në politikat kontabël (Vazhdim)

a) Standardet dhe interpretimet në fuqi në periudhën aktuale

- Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm – **Ndryshimet në SNK 12** (publikuar më 7 maj 2021 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023). Ndryshimi nuk pati një ndikim material në këto të veçanta financiare deklaratat.

Zbatimi i ndryshimeve të mësipërme nuk pati ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës.

b) Deklaratat e reja të kontabilitetit

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimet e reja ishin në qarkullim, por ende nuk janë në fuqi. Drejtimi parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit. Kompania nuk pret që adoptimi i Standardeve të listuara më sipër do të ketë një ndikim material në pasqyrat financiare të Kompanisë në periudhat e ardhshme.

- **Ndryshimet në SNRF 16 Qiratë:** Detyrimi i Qirasë në një shitje dhe kthimi i qirasë (publikuar më 22 shtator 2022 dhe në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2024).
- **Klasifikimi i pasiveve si afatshkurtëra ose afatgjata – Ndryshime në SNK 1** (fillimisht i publikuar më 23 janar 2020 dhe i ndryshuar më pas më 15 korrik 2020 dhe 31 tetor 2022, përfundimisht në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2024).
- **Ndryshime në SNK 7 Pasqyra e Flukseve të Parasë dhe SNRF 7 Instrumentet Financiare:** Dhënia e informacioneve shpjeguese: Marrëveshjet financiare të furnizuesit (Lëshuar më 25 maj 2023). Ndryshimet nuk prekin parimet e njohjes ose të matjes, por vetëm kërkesat e zbulimit. Kërkesat e reja për dhënie informacionesh shpjeguese do të jenë efektive për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2024.

Përveç nëse përshkruhet ndryshe më lart, standardet dhe interpretimet e reja nuk priten të ndikojnë ndjeshëm në pasqyrat financiare të Bankës. Drejtimi parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon ose pas datës efektive të publikimit.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivitet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit janë ri-konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale në kursin e këmbimit në datën kur përcaktohet vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në një monedhë të huaj janë përkthyer duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga përkthimi njihen në fitim ose humbje.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

b) Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv

Të ardhurat nga interesi të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse përfshijnë interesin mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe VDAGJ të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv.

‘Norma efektive e interesit’ është norma që skanton saktësisht pagesat ose akëtimet e ardhshme të mjeteve monetare, nëpërmjet jetës së pritshme të instrumentit financiar në vlerën kontabël bruto të aktivit financiar.

Në llogaritjen e të ardhurave nga interesi, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivit (kur aktivin nuk është i zhvlerësuar).

c) Instrumentat financiarë

(i) Njohja dhe matja fillestare

Fondi i njeh aktivet dhe detyrimet financiare në datën e tregëtimit, e cila është data kur Fondi bëhet palë e provizionit kontraktual të instrumentit. Aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen në datën kur ato krijohen.

Një aktiv financiar ose detyrim financiar, në njohjen fillestare do të matet me vlerën e drejtë të tij plus, në rastin e elementëve të përcaktuar jo me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, koston e transaksionit që i ngarkohet drejtpërdrejt blerjes ose emetimit.

(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme

Aktivitet financiarë

Në njohjen fillestare, aktivin financiar klasifikohet si i matur me koston e amortizuar ose me VDAGJ. Aktivitet financiarë nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare, përveç nëse Fondi ndryshon modelin e biznesit për administrimin e aktiveve financiare, në këtë rast të gjitha aktivitet financiarë të ndikuara riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Mjetet monetare, depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) klasifikohen si të matura me kosto të amortizuar. Depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare të tyre, përveç rasteve kur Fondi ndryshon modelin e biznesit për administrimin e aktiveve financiare, në të cilin rast të gjitha aktivitet financiarë të prekura riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Fondi çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale për flukset e parasë nga aktivin financiar, ose transferon të drejtat për të marrë flukset e parasë kontraktuale në një transaksion në të cilin përfshihen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivit financiar ose në të cilat Fondi as nuk transferon dhe as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk ruan kontrollin e aktivit financiar.

Fondi hyn në transaksione në të cilat transferon aktivet e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por ruan të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara. Në këto raste, aktivet e transferuara nuk çregjistrohen.

Nëse kushtet e një aktivit financiar modifikohen, Fondi vlerëson nëse flukset e parasë të aktivit të modifikuar janë thelbësisht të ndryshme.

Nëse flukset e parave janë thelbësisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset e parasë nga aktivin financiar origjinal konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, aktivin financiar fillestar çregjistrohet (shih (iii)) dhe një aktiv i ri financiar njihet me vlerën e drejtë.

Nëse flukset e parasë të aktivit të modifikuar të mbajtura me kosto të amortizuar nuk janë thelbësisht të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin e aktivit financiar. Në këtë rast, Fondi rillogarit vlerën kontabël bruto të aktivit financiar dhe njeh shumën që rrjedh nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si një fitim ose humbje modifikuese në fitim ose humbje.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentat financiarë (vazhdim)

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)

Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi (shih 7(c)).

Mjete financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një aktivi financiar mund të modifikohen për një sërë arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim aktual ose të mundshëm të kredisë së palës tjetër. Një aktiv ekzistues, kushtet e të cilit janë modifikuar mund të çregjistrohen dhe aktivi i rinegociuar të njihet si i ri me vlerën e drejtë në përputhje me politikën kontabël të përcaktuar në shënimin 6 (c).

Kur kushtet e një aktivi financiar modifikohen dhe modifikimi nuk rezulton në çregjistrim, përcaktimi nëse rreziku i kredisë i aktivit është rritur ndjeshëm pasqyron krahasimin e:

Mjete financiare të modifikuara (vazhdim)

PM e mbetur e jetës së tij në datën e raportimit bazuar në kushtet e modifikuara; me jetëgjatësinë e mbetur të PM-së së vlerësuar bazuar në të dhënat në njohjen fillestare dhe kushtet origjinale të kontratës.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Fondi vlerëson objektivat e modeleve të biznesit sipas të cilave administrohet një aktiv në nivel portofoli sepse kjo reflekton mënyrën më të mirë sesi drejtohet biznesi dhe si informacioni i paraqitet drejtimit.

Transferimi i aktiveve financiare me palë të treta me anë të transaksioneve që nuk i plotësojnë kushtet për çregjistrim, nuk konsiderohen shitje për këtë qëllim, në përputhje me njohjen në vazhdimësi të aktiveve të Fondit.

Fondi ka përcaktuar se ka një model biznesi që përfshin investimet në letrat me vlerë dhe investimet në fondet e investimeve të palistuar. Këto mjete financiare administrohen dhe performanca e tyre vlerësohet, në bazë të vlerës së drejtë.

Për qëllim të këtij vlerësimi, 'principal' është vlera e drejtë e aktivit financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' është shpërblimi për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë të lidhur me shumën e principalit të pashlyer gjatë një periudhe kohore të caktuar, për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), duke përfshirë gjithashtu marzhin e fitimit.

Për të vlerësuar nëse flukset e parasë kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe interesit, Fondi merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse një aktiv financiar përmban një element kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të parasë kontraktuale në mënyrë të tillë që nuk plotëson kushtin. Gjatë vlerësimit, Fondi konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që mund të ndryshojnë kohën dhe shumën e flukseve të parasë;
- kushte që mund të ndryshojnë normën kontraktuale të interesit, përfshirë normat e ndryshueshme;
- parapagimet dhe kushtet e shtyrjes; dhe
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Fondit për flukset e parasë nga aktive të caktuara (tipare të pakthyeshme)

Për një aktiv financiar të blerë me zbritje apo me prim mbi shumën kontraktuale, një tipar që lejon ose kërkon parapagim për një shumë që në thelb paraqet shumën kontraktuale plus interesa kontraktuale të përllogaritur (por të papaguar), interes kontraktual (që mund të përfshijë dhe shpërblim për përfundim të parakohshëm) trajtohet si të jetë në përputhje me këtë kriter nëse vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është e parëndësishme në njohjen fillestare.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentat financiarë (vazhdim)

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

Detyrimet financiare- Klasifikimi, matja e mëpasshme dhe fitimet dhe humbjet

Detyrimet financiare klasifikoheshin si të matura me koston e amortizuar dhe pas njohjes fillestare ato mateshin me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Shpenzimet e interesit dhe fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit dhe zhvlerësimi njiheshin në fitim ose humbje. Çdo fitim ose humbje në momentin e çregjistrimit, njihet në fitim ose në humbje.

Fondi çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose skadojnë. Fondi gjithashtu çregjistron një detyrim financiar kur kushtet e tij kontraktuale ndryshojnë dhe flukset e parave të detyrimit të modifikuar ndryshojnë thelbësisht. Në këtë rast njihet, një detyrim i ri financiar i bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë. Në çregjistrimin e një detyrimi financiar, diferenca midis vlerës kontabël neto dhe shumës së paguar (duke përfshirë çdo aktiv financiar të transferuar apo detyrime të marra) njihet në fitim ose humbje.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si mosnjohje, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rilogaritet duke skontuar flukset e modifikuara të parave me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje.

(iv) Kompensimi (netimi)

Aktivitet dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Fondi ka të drejtë ligjore për të shlyer shumën dhe ka për qëllim të shlyejë ato në baza neto ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë.

(v) Matja e vlerës së drejtë

'Vlera e drejtë' është çmimi që do të arkëtohet nga shitja e një aktivi ose që do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut, në datën e matjes në një treg kryesor ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm tek i cili Fondi ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyrohet rrezikun e tij të mosekzekutimit.

Kur është e mundur, Fondi mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet "aktiv", në qoftë se transaksionet për aktivin ose detyrimin ndodhin me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion mbi çmimet në vazhdimësi.

Nëse nuk disponohet një kuotim çmimi në një treg aktiv, atëherë Fondi përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e të dhënave të vrojtueshme dhe minimizojnë përdorimin e të dhënave jo të vrojtueshme. Teknika e zgjedhur përmbledh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë për përcaktimin e çmimit të një transaksioni. Dëshmia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është normalisht çmimi i transaksionit - dmth. Vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë.

Nëse Fondi përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose pasiv identik dhe as bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme, atëherë instrumenti financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, i rregulluar për të shtyrë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë njihet në fitim ose humbje mbi një bazë të përshtatshme gjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet plotësisht nga të dhënat e vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet. Fondi njeh transferta ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese, gjatë së cilës ka ndodhur ndryshimi.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

(vi) Zhvlerësimi

Fondi njih nje zbritje për HPK për aktivet financiare të njohura me koston e amortizuar dhe e mat zbritjen në një shumë të barabartë me totalin e HPK përgjatë jetës së aktivit, përveç letrave me vlerë për për të cilat llogariten me HPK 12-mujore.

Fondi e konsideron një aktiv financiar në rrezik mosshlyerje kur:

- kundërpartia ka pak gjasa të paguajë detyrimet e plota ndaj Fondit pa masa shtrënguese nga ana e Fondit siç është realizimi i garancisë (nëse ka një të tillë) ose;
- pagesat për aktivin financiar janë vonuar më tepër se 90 ditë.

HPK-të 12-mujore janë ato pjesë të HPK-ve që rezultojnë nga ngjarjet e dështimit, që janë të mundshme të ndodhin brenda 12 muajve nga data e raportimit. Instrumentet financiare për të cilat njihet HPK 12-mujore referohen si 'Instrumente financiare në Fazën 1'.

HPK përgjatë gjithë jetës së aktivit janë HPK që rezultojnë nga ngjarjet që mund të ndodhin gjatë jetës së pritshme të një instrumenti financiar. Periudha maksimale e konsideruar gjatë vlerësimit të HPK është periudha maksimale kontraktuale gjatë së cilës Fondi është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë.

Matja e HPK

HPK maten si mesatare e ponderuar sipas probabilitetit të ndodhjes së humbjeve të kredisë. Humbjet kreditore janë vlera aktuale e diferencave në flukset e parasë (diferenca mes flukseve të parasë që duhet t'i paguhen Fondit në përputhje me kontratën dhe flukseve të parasë që Fondi pret të marrë).

HPK skontohe duke përdorur normën efektive të aktivit financiar.

Aktivet financiare të zhvlerësuar

Në çdo datë raportimi, Fondi vlerëson nëse aktivet financiare të matura me koston e amortizuar janë aktive financiare me kredit të zhvlerësuar. Një aktiv financiar konsiderohet me kredit të zhvlerësuar kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset e parasë të ardhshme të vlerësuar të aktivit financiar. Dëshmia se një aktiv financiar shfaq kredit të zhvlerësuar përfshin të dhënat e mëposhtme të vrojtuar:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të debitorit;
- shkelje të kontratës si dështimi ose mospagimi në afat;
- mundësinë që debitori të hyjë në falimentim ose ndonjë riorganizim tjetër financiar; dhe
- zhdukjen e një tregu aktiv për një letër me vlerë për shkak të vështirësive financiare.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentat financiarë (vazhdim)

Aktivet financiare të zhvlerësuara (vazhdim)

Në kryerjen e vlerësimit nëse një investim në letra me vlerë është me kredit të zhvlerësuar, Fondi konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Vlerësimin e tregut për cilësinë e kreditit, siç pasqyrohet në normat e kthimit të obligacioneve;
- Aftësinë e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për emetimin e borxhit të ri;
- Mundësinë e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në humbje për mbajtësit, nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit; dhe
- Mekanizmat ndërkombëtarë të mbështetjes që ekzistojnë për të siguruar mbështetjen e nevojshme si 'huadhënës i fundit në radhë' për atë vend, si dhe qëllimin e reflektuar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive të këtyre vendeve për përdorimin e mekanizmave të tillë. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe pavarësisht nga qëllimi politik nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara

Paraqitja e provizionit për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Humbjet për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar zbriten nga vlera kontabël bruto e aktiveve.

Fshirja

Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar fshihet kur Fondi nuk ka pritshmëri për rikuperimin e plotë ose të pjesshëm të aktivit financiar.

d) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare mjaft likuidë me maturitet tre muaj ose më pak nga data e blerjes, të cilat janë subjekt i një risku jo të rëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e drejtë, dhe përdoren nga Fondi për menaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

e) Të pagueshme ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje

Të pagueshme ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje shprehen me koston e tyre të amortizuar.

f) Kuotat të tërheqshme

Fondi emeton kuota të tërheqshme, me kërkesë të investitorit. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të kërkuara. Kuotat janë të tërheqshme çdo ditë. Në momentin e kërkesës për tërheqje, kuotat që do të shlyhen mbarten në vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financiar të Fondit. Çmimi i kuotave të tërheqshme bazohet në vlerën neto të aktivit të Fondit për njësi në kohën kur është bërë një kërkesë e vlefshme për shlyerje.

g) Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit.

h) Tarifa e Shoqërisë Administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.15% në vit (2022 – 1.15%) të vlerës së aktiveve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

i) Fitimi/ humbja e realizuar nga ndryshimet në vlerën e drejtë

Fitim / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë si diferencë midis çmimit të ofruar te shitjes dhe vlerës së titullit në momentin e shitjes dhe nga interesat e letrave me vlerë të maturuara të blera me prim ose skonto. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

7. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

j) Fitimi/ humbja e perealizuar nga ndryshimet ne vleren e drejtë

Fitimi ose humbja e perealizuar përfaqëson diferencën midis vlerës kontabël të një instrumenti financiar në fillim të periudhës, ose çmimit të transaksionit nëse është blerë në periudhën aktuale të raportimit, dhe vlerës së tij kontabël në fund të periudhës raportuese.

Fitimi / humbja e perealizuar njihet si diferencë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë shiten fitim / humbja e perealizuar transferohet në fitim/ humbje për periudhën.

8. Administrimi i rrezikut financiar

Ky shënim paraqet informacion në lidhje me objektivat, politikat dhe proceset e Fondit për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, si dhe menaxhimin e kapitalit të Fondit.

Fondi është i ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziqet operacionale

a) Pamje e përgjithshme

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëllojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit. Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operacionale të tilla si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari të shkaktuar nga neglizhenca e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht. Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizojë kthimin që vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondi është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Fondit.

Bazuar në Ligjin Nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 “Per Sipërmarrjet e Investimeve Kolektive”, Shoqëria Administruese ka në strukturat e saj një Njësi Menaxhimi të Riskut, përgjegjëse për menaxhimin e riskut dhe raportimin e tij tek Bordi i Administrimit. Politikat e menaxhimit të rrezikut të Fondit krijohen për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat ballafaqohet institucioni financiar, për të vendosur kufizimet dhe kontrollet e përshtatshme të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të pasqyruar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Fondit, përmes standardeve dhe procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit i kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Fondit nëse një klient ose një palë tjetër e një instrumenti financiar nuk arrin të përmbushë detyrimet e tij kontraktuale, pjesërisht ose plotësisht gjë që sjell efekt negativ në aktivet e Fondit. Bordi i Administrimit të Fondit ka deleguar përgjegjësinë për menaxhimin e rrezikut të kredisë për Drejtimin, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bono thesari dhe obligacione të Qeverisë Shqiptare dhe për këtë arsye Fondi ekspozohet vetëm ndaj rrezikut të kredisë të qeverisë shqiptare.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(vlerat në mijë Lek)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Reziku i Kredisë (vazhdim)

Vlera kontabël e aktiveve financiare përfaqëson ekspozimin maksimal të kredisë. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë në datën e raportimit ishte:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,798,793	7,778,279
Paraja dhe ekuivalentë të saj	999,779	1,549,418
Totali	8,798,572	9,327,697

Më 31 dhjetor 2023, aktivet e mbajtura nga Fondi nuk janë as me vonesë e as të zhvlerësuara.

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Vëndase	8,651,595	9,327,697
	8,651,595	9,327,697

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare është si vijon:

	2023					2022
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total	
Qeveria Shqiptare B+	7,798,793	-	-	-	7,798,793	7,778,279
Paratë dhe ekuivalente , të parankuara	999,779	-	-	-	999,779	1,549,418

Paraja dhe ekuivalentët e saj janë të mbajtura në banka vendase, të cilat nuk janë të rankuara.

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në bankat tregtare në Shqipëri. Fondi zbaton një model për gjatë gjithë jetës të humbjeve të pritshme dhe paraqet ekspozimet me maturim afatshkurtër në përcaktimin e zhvlerësimit e parasë dhe ekuivalentëve të saj. Nuk njihet asnjë zhvlerësim, pasi efekti nuk është material për pasqyrat financiare.

Investime në letra me vlerë

Rreziku i kredisë së portofolit të letrave me vlerë të investimit vlerësohet në bazë të të dhënave historike dhe vlerësimit të aftësisë së emetuesve të ndryshëm për të përmbushur detyrimet e saj kontraktuale të flukseve të parave në afatin e shkurtër. Më 31 dhjetor 2023, Fondi ka njohur një provizion për zhvlerësimin në shumën -12,888 mijë lek. (2022 – 13,533 mijë lekë)

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përlogaritjen e zhvlerësimit

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Për përcaktimin nëse rreziku i mospagimit të vlerës së investuar të një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Fondi konsideron informacione të mbështetura dhe të arsyeshme, që janë të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme. Kjo përfshin informacione dhe analiza sasiore dhe cilësore, bazuar në përvojën historike të Fondit dhe vlerësimet e specialistëve të rrezikut të kreditit si dhe duke përfshirë informacione mbi të ardhmen.

Fondi konsideroi një instrument financiar që ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë kur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyese janë përmbushur.

Për ekspozimet ndaj qeverisë shqiptare, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare nëse ka vonesë prej 30 ditësh ose më shumë në shlyerjen e një detyrimi ndaj Fondit. Fondi monitoron efektshmërinë e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar se kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë para se një ekspozim të jetë në dështim.

Më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022, Fondi nuk ka aktive financiare të zhvlerësuara.

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Reziku i Kredisë (vazhdim)

Përkufizimi i deshtimit

Fondi konsideron që një aktiv financiar ka dështuar kur:

- i. debitori nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e tij të plota ndaj Fondit, pa qenë nevoja për veprime nga Fondi të tilla si realizimi i aktive të lëna si kolateral (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- ii. debitori është në vonesë prej më shumë se 90 ditësh për ndonjë ekspozim material ndaj Fondit.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në dështim, Fondi konsideron tregues:

- cilësorë – p.sh. shkeljet e kushteve financiare të kontratës;
- sasiore- p.sh. vonesat në pagesë dhe mospagimi i ndonjë detyrimi tjetër nga i njëjti huamarrës;

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përllogaritjen e zhvlerësimit (vazhdim)

Përkufizimi i dështimit (vazhdim)

Të dhënat e përdorura në vlerësimin nëse një instrument financiar ka dështuar dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrethana.

Matje e HPK

Investimet e letrave me vlerë

Të dhënat kryesore në matjen e HPK janë strukturat kohore të parametrave të mëposhtëm:

- Probabiliteti i Mospagesës (PM);
- Humbja në rast Mospagese (HM);
- Ekspozimi në rast Mospagese (EM).

Vlerësimet e PM janë vlerësime në një datë të caktuar, të cilat llogariten në bazë të të dhënave të mbledhura brenda dhe jashtë, që përbëjnë faktorë sasiore dhe cilësorë.

HM është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një default dhe vlerësohet bazuar në parametrat e llogaritur nga agjencitë e vlerësimit.

EM përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një default. Fondi nxjerr EM nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës duke përfshirë amortizimin. EM i një aktivi financiar është vlera e tij kontabël bruto.

Vlerësimet e EM janë llogaritur në bazë të fluksit të parave të skontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor zbritës.

Fondi mat HPK duke marrë në konsideratë rrezikun e vonesës për periudhën maksimale kontraktuale mbi të cilën ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, edhe nëse, për qëllime të administrimit të rrezikut, Fondi konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Fondi ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie.

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2023

(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme monetare për të shlyer plotësisht detyrimet e tij ose mund t'i shlyejë në kushte të cilat janë materialisht jo të favorshme.

Politika e Fondit dhe qasja e drejtorit të investimeve në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë, sa të jetë e mundur, se gjithmonë do të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet kur është e nevojshme, nën kushte normale dhe tensioni, duke përfshirë edhe shlyerjet e vleruara të kuotave, pa shkakuar papranueshmëri humbje ose duke rrezikuar dëmtimin e reputacionit të Fondit.

Fondi ka aftësinë të marrë hua në terma afatshkurtër për të arritur marrëveshjen, pas miratimit nga AMF dhe deri në një limit të caktuar.

Për të menaxhuar likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Shoqëria Administruese gjithashtu ka aftësinë të pezullojë rimbursimet nëse kjo konsiderohet të jetë në interesin më të mirë të të gjithë zotëruesve të njësisë. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare, Shoqëria administruese monitoron rrezikun e likuiditetit bazuar në flukse kontraktuale të skontuara të parasë. Tabela më poshtë analizon aktivet dhe detyrimet financiare të Fondit në grupimet përkatëse të maturimit në bazë të periudhës së mbetur nga data e pasqyrës së pozicionit financiar deri në datën e maturimit kontraktual. Shumat në tabela janë flukset e parave kontraktuale të skontuara më 31 dhjetor 2023 dhe 2022.

31 dhjetor 2023

	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet						
Aktive financiare me vlerë nominale	-	-	-	146,049	7,505,766	7,651,815
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	999,779	-	-	-	-	999,779
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara	0	-	-	-	-	0
Totali	999,779	0	0	146,049	7,505,766	8,651,595
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	8,670	-	-	-	-	8,670
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve	20,292	-	-	-	-	20,292
Detyrime të tjera	4,757	-	-	-	-	4,757
Aktive neto të atrueshme ndaj mbajtësve të kuotave	8,764,853	-	-	-	-	8,764,853
Totali	8,798,573	-	-	146,049	-	8,798,573
Rreziku i likuiditetit	(7,798,793)	0	-	146,049	7,505,766	(146,978)
Akumulimi	(7,798,793)	(7,798,793)	(7,798,793)	(7,652,744)	(146,978)	(146,978)

Raiffeisen Vizion

Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023
(të gjitha vlerat janë në mijë Lek, përveçse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)**(c) Rreziku i Likuiditetit**

31 dhjetor 2022	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivitet						
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	-	-	-	235,500	7,377,788	7,613,288
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	1,549,418	-	-	-	-	1,549,418
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara	-	-	-	-	-	-
Totali	1,549,418	-	-	235,500	7,377,788	9,162,706
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	9,455	-	-	-	-	9,455
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve	66,770	-	-	-	-	66,770
Detyrime të tjera	2,330	-	-	-	-	2,330
Aktive neto të atrueshme ndaj mbajtësve të kuotave	9,249,142	-	-	-	-	9,249,142
Totali	9,327,697	-	-	235,500	7,377,788	9,327,697
Rreziku i likuiditetit	(7,778,279)	-	-	235,500	7,377,788	(164,991)
Akumulimi	(7,778,279)	(7,778,279)	(7,778,279)	(7,542,779)	(164,991)	(164,991)

Aktivitet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave përfaqësojnë të gjithë vlerën neto të aktiveve të fondit. Në llogaritjen e hendekut të likuiditetit supozohet se të gjithë mbajtësit e kuotave do të shlyejnë njësitë në të njëjtën kohë, gjë që ka shumë pak gjasa. Tërheqja maksimale e fondit është -9.88%.

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023

*(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)***8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)****d) Rreziku i tregut**

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e fondit ose në vlerën e zotërimeve të instrumenteve financiare. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të administrojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin në rrezik.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak se nuk ka transaksione në monedhë të huaj. Fondi nuk ka marrë pjesë në transaksione me kurs këmbimi forëard apo transaksione me derivativë mbrojtës deri në 31 dhjetor 2023. Më 31 dhjetor 2023, nuk ka active apo detyrime material të shprehura në monedha të ndryshme nga Lek.

Kurset e mëposhtme të rëndësishme të këmbimit janë aplikuar gjatë vitit:

Lek	31 dhjetor 2023		31 dhjetor 2022	
	Kursi mesatar	Në datën e raportimit	Kursi mesatar	Reporting date
EUR	108.75	103.88	118.92	114.23
USD	100.62	93.94	113.15	107.05

Ekspozimi i Fondit ndaj rrezikut të valutës së huaj më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 ishte si më poshtë:

31 dhjetor 2023	Balanca e mbartur			
	EUR	ALL	USD	(shuma e përkthyer në mijë LEK)
Paraja dhe ekuivalentë të saj		999,779	999,779	-
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara				-
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,798,793		7,798,793	-
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(8,670)		(8,670)	-
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje	(20,292)		(20,292)	-
Ekspozimi Neto	8,769,610		8,769,610	-
31 dhjetor 2022	Balanca e mbartur			
	EUR	ALL	USD	(shuma e përkthyer në mijë LEK)
Paraja dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	-	1,549,418	-
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara	-	-	-	-
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,778,279	-	7,778,279	-
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(9,455)	-	(9,455)	-
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për tërheqje	(66,770)	-	(66,770)	-
Ekspozimi Neto	9,251,471	-	9,251,471	-

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor për të cilin janë ekspozuar portofolet tregtare është rreziku i humbjes nga luhatjet në flukset e ardhshme të parave ose vlerat e drejta të instrumentit financiar për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (Vlerat aktuale neto të aktiveve dhe detyrimve). Rreziku i normës së interesit kontrollohet kryesisht përmes monitorimit të mangësive të normave të interesit. Kontrolli i rrezikut të normës së interesit kundrejt mangësive të normave të interesit shoqërohet nga

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023

(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku I tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit (vazhdim)

monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondot kundrejt skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard. Skenarët standard të cilët shqyrtohen në interval të rregullt përshijnë një rritje ose rënie prej 100 pbs në të gjitha kurbat e kthimeve.

Një analizë e ndjeshmërisë së Fondit nga një rritje apo rënie e normave të interesit të tregut (duke supozuar mungesën e lëvizje simetrike për kurbat e kthimeve dhe një pozicion konstant financiar) është si më poshtë:

2023

Normat e Interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i Fitimit/(Humbjes) së vlerësuar në mijë lekë	303,551	(303,551)

2022

Normat e interesit	Rënie 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i Fitimit/(Humbjes) së vlerësuar në mijë lekë	331,286	(331,286)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivitetit neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit të mbajtësit të kuotës. Objektivi i Fondit përse i përket drejtimithimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotës, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do të performoje si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e likuiditetit duhet të mundesojë likuidimin e kërkesave brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emetimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kërkuar një minimum investimi në Fond. Administratorët e Shoqërisë Administruese monitorojnë kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave.

(i) *Strategjia e investimit*

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Prestigj mbështetet në ligjin nr. 10198 “Per Fondet e Investimit Kolektiv” dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë Administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit i Shoqërisë Administruese.

(ii) *Kuadri ligjor*

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Raiffeisen Prestigj nën administrimin e Raiffeisen INVEST-Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përmbahet ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 “Për Sipërmarrjet e përbashkëta të investimit” dhe prospektit të Fondit.

(iii) *Investimet e lejuara*

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm::

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit Europian apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fondeve të investimit apo aksione të Fondeve të investimit, të liçencuara sipas ligjit nr.10198, “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”, si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të liçencuara në përputhje me standardet e Bashkimit Europian;

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023

(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

(iii) Investimet e lejuara (vazhdim)

- depozita në institucione kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

Shoqëria administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për menaxhimin e rrezikut.

Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20% të aktiveve të saj në depozita në të njëjtin institucion .

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5% të aktiveve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5%, mund të rritet deri në:

- 10%. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi te disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5% të aktiveve, nuk duhet të tejkalojë 40% të vlerës totale të aktiveve të fondit;
- 35% në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit Europian, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publikë ndërkombëtarë, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit Europian;
- 100% me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve të përcaktuara në Ligj.
- 25% në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit Europian apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5% të aktiveve në këto lloje obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80% të vlerës totale të aktiveve të Fondit;

Fondi mund të investojë deri në 30 për qind të aktiveve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive. Shoqëria Administruese i menaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kapitalit dhe riskut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objektivi
Tituj të emtuar dhe garantuar nga qeveria e Republikës së Shqipërisë	85%
Tituj të emtuar dhe garantuar nga shtete të Bashkimit Europian	0%
Depozitat bankare, marrëveshjet e anasjellta të riblerjes, paratë dhe ekuivalentët e mjeteve monetare	10%
Letra me vlerë të emetuara dhe të garantuara nga autoritetet vendore dhe korporatat shqiptare	0%
Njësi të fondeve të Investimeve të shprehura në monedhën vendase	5%
Derivatet financiare	0%
Letrat me vlerë të transferueshme dhe instrumente të tjera borxhi që tregtohen në tregje të rregulluara, në një vend të BE-së ose në vende të tjera të lejuara nga AMF	0%

Këto objektiva janë orientuese dhe mund të ndryshojnë në varësi të kushteve të tregut dhe politikës së investimit.

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023

(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)

(iii) Investimet e lejuara (vazhdim)

Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit.

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarë të Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikat për alokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Nuk lejohen të gjitha ato investimet, norma e kthimit e të cilave, është nën nivelin e tregut, sepse kjo do të rrezikojë ekuilibrin e lidhjes investime - rrezik. Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	7,652,744	87%
Bono thesari	146,049	2%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	999,779	11%
	8,798,573	100%
	31 dhjetor 2022	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	7,778,279	83%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	1,549,418	17%
	9,327,697	100%

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuar të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit. Qëllimi i teknikave të vlerësimit është të arrijë një matje me vlerën e drejtë që pasqyron çmimin që do të merret për të shitur aktivin ose paguar për të transferuar detyrimin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementëve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- **Niveli 2:** Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshëm, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngjashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjta ose të ngjashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgohen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Modelet e përdorura për të përcaktuar vleran e drejtë janë të vlefshme dhe të rishikuara periodikisht nga Shoqëria e administrimit. Inputet në modelet e shumëfishta përfshijnë të dhëna të vëzhgueshme, të tilla si shuma e fitimeve të Fondeve të krahasueshme me portofolin e Fondit përkatës dhe të dhëna të pavrojtueshme, siç janë parashikimet e fitimeve për Fondin e portofolit. Në modelet e flukseve të parasë të skontuara, inputet e pa vëzhgueshme janë flukset e parasë të parashikuara të fondit përkatës të portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditetin dhe rrezikun e kredisë që përfshihen në

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023
(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare (vazhdim)

Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

normën e skontimit. Drejtimiti përdor modele për të rregulluar kthimet e vrojtura të kapitalit për të pasqyruar strukturën e financimit të borxhit/kapitalit aktual të investimit me kapital të vlefshëm. Modelet kalibrohen nga testimi i prapambetur me rezultatet aktuale/daljet e arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje të vlerës së drejtë periodike.

Niveli 2	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse	7,798,793	7,778,279
Totali	7,798,793	7,778,279

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga vlerësimi i Menaxherit të rrezikut që raporton dhe i jep rekomandime shoqërisë administruese në bazë ditore, në përputhje me vlerësimet ditore që janë dhënë për investitorët. Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmërinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatit e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësisht të njohura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin e përshtatshmërisë të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut.

Përveç kësaj, Banka e Kujdestarisë është përgjegjëse për rishikimin e rivlerësimeve përmes një procedure të konfirmimit ditor.

Paratë dhe ekuivalentet e saj

Paratë dhe ekuivalentët e saj përfshijnë paratë në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat në bankat rezidente. Duke qenë se këto bilanc janë afatshkurtra, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

10. Të ardhura nga interesi

Të ardhurat nga interesi i instrumentave financiare sipas kategorisë përbehen si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Fitime të realizuara në investime	419,549	649,074
Interesi nga Depozitat	29,723	19,729
Interesi nga Marrëveshjet e Riblerjes	634	252
Total	449,906	669,055

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023

*(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)***11. Ndryshime në vlerën e drejtë të aktiveve financiare nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse**

Ndryshimet në vlerën e drejtë janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Fitime të realizuara në investime	(59,210)	729,494
Fitime të porealizuara në investime	798,820	(2,554,589)
Totali i ndryshimeve në vlerën e drejtë të aktiveve financiare	739,610	(1,825,095)

Gjatë vitit 2023 të gjitha fondet nën menaxhim patën ecuri pozitive neto vjetore. Të dy fondet në ALL kanë rikuperuar humbjet e vitit 2022 gjatë gjysmës së parë të vitit 2023, ndërkohë fondet në EUR kanë rikuperuar pjesërisht humbjet e vitit 2022, për shkak të faktit se Bankat Qendrore në mbarë botën kanë vazhduar të rrisin normat e interesit.

Viti 2022 ishte një vit sfidues për tregjet financiare dhe fondet tona gjithashtu. Rritja e ndjeshme e normave të interesit si në tregjet vendase ashtu edhe në ato ndërkombëtare bëri që si bonot ashtu edhe tregjet e aksioneve të përjetojnë performanca negative dhe kjo ka qenë e njëjtë në mbarë botën, jo vetëm për fondet që Raiffeisen investon ka nën administrim

12. Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse

Aktivet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave gjithëpërfshirëse janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Obligacione Qeveritare	7,652,744	7,778,279
Bono Thesari	146,049	-
Totali	7,798,793	7,778,279

13. Paraja dhe ekuivalentë të saj

Paraja dhe ekuivalentë të saj janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Llogaritë rrjedhëse me bankën kujdestare	23,447	198,138
Totali i llogarive rrjedhëse	23,447	198,138
Depozita	976,333	1,351,280
Totali i depozitave	976,333	1,351,280
Totali i parasë dhe ekuivalentë të saj	999,779	1,549,418

Depozitat me afat kanë interes që varion nga 2.25%-3.25% (2022: 0.70% - 2.76%).

14. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera përfshijnë:

- mbajtjen e tatimit në burim mbi të ardhurat personale të pagueshme në organet tatimore, të ardhura nga përfitimet e tërhequra nga mbajtësit e kuotave gjatë muajit dhjetor. Shoqëria administruese vepron si agjent mbledhës në emër të Fondit, sipas ligjit nr.8438 "Për tatimin mbi të ardhurat", datë 28.12.1998.

- Detyrimet për Bankën Kujdestare të Fondit, AMF-në, Auditorin dhe çdo kosto tjetër që lidhet me transaksionet e fondit të investimeve sipas ligjit nr. 56/2020, datë 30.04.2020.

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Detyrimet për organet tatimore	3,018	508
Tarifa e bankës depozitare	490	534
Tarifa rregullatore e pagueshme	378	413
Detyrime të tjera	871	874
Totali	4,757	2,330

Raiffeisen Vizion

Notes to the financial statements as at and for the year ended 31 December 2023
(Amounts in thousands of ALL, unless otherwise stated)

15. Aktivët neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave

Aktivët neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar	9,249,142	17,419,279
Kontributet e emetuara gjatë vitit	815,902	1,656,000
Kontribute të tërhequra gjatë vitit	(2,364,672)	(8,536,560)
	<u>7,700,372</u>	<u>10,538,719</u>
Rritja në aktivët neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave gjatë vitit	1,064,481	(1,289,577)
Gjëndja më 31 dhjetor	8,764,853	9,249,142
Aktivët për njësi në Lek më 31 dhjetor	1,149	1,024

16. Palët e lidhura

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrorë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare ose operacionale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen Invest - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila drejtonhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese.

Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të.

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Depozita		
Depozita ne Raiffeisen Bank	460,000	-
Interesi I llogaritur	149	-
	<u>460,149</u>	<u>-</u>
Detyrime ndaj Shoqërisë Administruese		
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	(8,670)	(9,455)
	<u>(8,670)</u>	<u>(9,455)</u>
Të ardhura		
Të ardhura nga interesat e depozitave	486	-
	<u>486,356</u>	<u>-</u>
Shpenzime		
Tarifa e Shoqërisë administruese	(106,711)	(178,648)
Totali	(106,711)	(178,648)

17. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit që mund të kërkojnë rregullime ose paraqitje shtesë në pasqyrat financiare.